

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 222/05-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. P. a A. P., obaja bytom D., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5 C 154/2002-110 z 23. októbra 2003 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 36/04 zo 17. septembra 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. P. a A. P. **o d m i e t a** z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 21. decembra 2004 doručené podanie JUDr. J. P. a A. P., obaja bytom D. (ďalej aj „sťažovatelia“), ktoré bolo označené ako „*Návrh na začatie konania o sťažnosti v zmysle ust. čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky a v zmysle ust. § 49 a nasl. zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov*“. Z jej obsahu vyplynulo, že sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 C 154/2002-110 z 23. októbra 2003 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 36/04 zo 17. septembra 2004 tým, že súdy nevyhoveli ich žalobe o náhradu škody.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, že na okresnom súde žalovali nájomcov ich bytu o zaplatenie sumy 450 000 Sk z titulu náhrady škody, ktorá im vznikla nesplnením povinnosti žalovaných vypratať byt. Žalovaní užívali byt bez právneho dôvodu, pretože sťažovatelia považujú zmluvu o nájme bytu za absolútne neplatnú a konaním žalovaných sa zmarila žalobcom (sťažovateľom) možnosť realizovať výkon práv a povinností podľa zmluvy o budúcej kúpnej zmluve s budúcimi kupujúcimi.

Okresný súd rozhodol, že zmluva o nájme bytu nie je absolútne neplatná a žalobcom nemohla vzniknúť škoda. Krajský súd rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne, ale predmetnú nájomnú zmluvu posúdil ako nepomenovaný kontrakt.

Podľa sťažovateľov krajský súd zaujal nesprávny právny názor, keď zmluvu medzi nimi a žalovanými označil ako nepomenovanú zmluvu, pretože protihodnotou za prenechanie užívania bytu bolo nepeňažné plnenie. Namiesto zaoberania sa otázkou, či ide o zmluvu pomenovanú alebo nie, mal krajský súd riešiť otázku neplatnosti zmluvy v zmysle § 686 Občianskeho zákonníka, tak ako to sťažovatelia žiadali v odvolaní. V zmluve nebola určená hodnota stavebných úprav ako nájomného a zároveň nájomné nebolo určené v súlade s vyhláškou č. 60/1964 Zb. o regulovanom nájmom. Napokon sťažovatelia poukazujú na to, že všeobecné súdy nevzali do úvahy obmedzenie ich vlastníckeho práva, pretože nemôžu disponovať so svojím bytom.

Na základe uvedeného sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd ich sťažnosť prijal na ďalšie konanie a vyniesol tento nález:

„Rozsudkom Okresného súdu v Dolnom Kubíne zo dňa 23. 10. 2003, č. k. 5 C 154/2002 bolo porušené základné právo sťažovateľov JUDr. J. P... a A. P..., obaja

bytom D., na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 a právo na ochranu vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 zákona č. 460/1992 Zb. v platnom znení, Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 17. 09. 2004, č. k. 6 Co 36/04 bolo porušené základné právo sťažovateľov JUDr. J. P... a A. P..., obaja bytom D., na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 a právo na ochranu vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 zákona č. 460/1992 Zb. v platnom znení, Ústavy Slovenskej republiky.

Zrušuje rozsudok Okresného súdu v Dolnom Kubíne zo dňa 23. 10. 2003, č. k. 5 C 154/2002 s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 17. 09. 2004, č. k. 6 Co 36/04 a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prejednávania.

V súvislosti s odmietnutím sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd uvádza, že o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh možno preto považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane a k súdu ako k orgánu verejnej moci, ktorý vykonáva súdnu moc podľa čl. 142 ústavy. Právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa po splnení predpokladov ustanovených zákonom stal účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd musí osobe (právnickej aj fyzickej) umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) sa však právo na súdnu ochranu nestotožňuje s procesným úspechom.

Sťažovatelia nenamietali a ani im nebol upretý prístup k súdu (*denegatio iustitiae*) a ústavný súd nezistil ani porušenie procesných predpisov, ktoré by zasahovalo do ich základných práv alebo slobôd zaručených ústavou.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné predovšetkým pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu ústavnoprávných princípov konania (čl. 46 až čl. 50 ústavy), a tým k porušeniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa. Táto právomoc ústavného súdu nie je spojená so vznikom oprávnenia

a povinnosti hodnotiť názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, ak tento výklad a použitie zákonov neporušujú uvedené ústavnoprosesné princípy (II. ÚS 54/02). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrálne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a súčasne by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Sťažovatelia namietali porušenie základného práva na súdnu ochranu takým postupom okresného súdu a krajského súdu, ktorý zjavne nie je v príčinnej súvislosti s porušovaním ich základných práv alebo slobôd. Všeobecné súdy v ich veci na základe ich návrhov konali a rozhodli, svoje rozhodnutia náležite odôvodnili na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať.

Ústavný súd dospel k záveru, že označené rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu neobsahujú také skutočnosti, ktoré by poukazovali na možnosť porušenia ústavnoprosesných princíпов (čl. 46 až čl. 50 ústavy), a tým ani označených základných práv alebo slobôd (čl. 20 ústavy), a nie sú ani neodôvodnené, ani arbitrálne.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Preto nemôže nahrádzať postupy a rozhodnutia všeobecných súdov spôsobom, akým to požadujú sťažovatelia, a tak preberať na seba ústavnú zodpovednosť všeobecných súdov za ochranu zákonnosti podľa § 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak sa táto ochrana poskytla bez porušenia ústavnoprosesných princíпов ustanovených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, ktorých ustálený výklad vyplýva zo stabilnej judikatúry ústavného súdu.

Ústavný súd, vychádzajúc zo skutkových okolností, ktoré vyplynuli z predložených rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, z právnych východísk a záverov, odmietol

sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovatelia označili za svojho právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. J. P. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde musí byť navrhovateľ zastúpený advokátom. Ústavný súd neumožňuje, aby sa advokát v konaní pred ústavným súdom zastupoval sám, tak ako to je dovolené v občianskom súdnom konaní (II. ÚS 202/04). Zákon o ústavnom súde obsahuje úpravu zastupovania v § 20 ods. 2, a preto tu nemožno subsidiárne aplikovať Občiansky súdny poriadok prostredníctvom § 31a zákona o ústavnom súde. Ústavný súd nevyzval sťažovateľov na doplnenie splnomocnenia, pretože ich sťažnosť vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2005